

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ
1987 — 88

ΑΘΗΝΑ 1987

ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ OFFSET: Σ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ - Σ. ΠΑΠΑΔΑΜΗΣ Ο.Ε.
Εμ. Μπενάκη 76 Τηλ. 36.22.928 - 36.15.213

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (Α.Ε.Ι.)	5
2. ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ	6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

1.1 Περιεχόμενο των σπουδών του Τμήματος	7
1.2 Επαγγελματικές δυνατότητες πτυχιούχων του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών	8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

2.1 Όργανα Διοικήσεως του Τμήματος	9
2.2 Τομείς του Τμήματος	10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΧΩΡΟΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

4.1 Εκλεγμένη Διοίκηση	13
4.2 Προσωπικό Γραμματείας	13
4.3 Προσωπικό κατά Τομείς	13
4.4 Προσωπικό Δ.Ε.Π. του Τμήματος	13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

5.1 Νομικό καθεστώς	15
5.2 Οργάνωση Σπουδών	19
5.3 Υποχρεώσεις φοιτητών για την απόκτηση πτυχίου	21
5.4 Τρόπος υπολογισμού βαθμού πτυχίου	21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6.

6.1 Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών	24
6.2 Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών ακαδ. έτους 1987-88	24

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

7:1 Μαθήματα	26
--------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. ΒΑΣΙΚΕΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ — ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

8.1 Βασικές ημερομηνίες χειμερινού και εαρινού εξαμήνου	30
8.2 Ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων	31
8.3 Προγράμματα εξετάσεων	34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ

ΦΟΙΤΗΤΕΣ	38
----------------	----

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

«1. Το Κράτος έχει την υποχρέωση να παρέχει την ανώτατη εκπαίδευση σε κάθε έλληνα πολίτη που το επιθυμεί, μέσα από τις διαδικασίες που ορίζονται κάθε φορά από το νόμο.

2. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), που έχουν ως αποστολή:

ι) Να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία και να καλλιεργούν τις τέχνες.

ιι) Να συντείνουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων ανθρώπων με επιστημονική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συνείδηση και να παρέχουν τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για ξπιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.

ιιι) Να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών του τόπου.

3. Στα πλαίσια της αποστολής τους τα Α.Ε.Ι. οφείλουν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της ανάγκης για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση του λαού ».

(Άρθρο 1 του νόμου 1268/82)

2. ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ*

Στον οδηγό σπουδών οι φοιτητές θα βρουν χρήσιμες πληροφορίες σχετικές με τη διάρθρωση του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το περιεχόμενο των διαφόρων μαθημάτων, τα ωρολόγια και ημερομηνιακά προγράμματα των μαθημάτων και των αντίστοιχων εξετάσεων.

Ο οδηγός σπουδών είναι ιδιαίτερα χρήσιμος στους νεοεισερχόμενους φοιτητές του Τμήματος, γιατί παρέχονται πληροφορίες που αφορούν τους χώρους του τμήματος (χώροι διδασκαλίας, εργαστηριακών ασκήσεων) και ακόμη γενικές οδηγίες σχετικές με τις υποχρεώσεις των φοιτητών.

Με βάση το περιεχόμενο των μαθημάτων οι φοιτητές θα μπορούν να κάνουν τις επιλογές των μαθημάτων που θα παρακολουθήσουν σε κάθε εξάμηνο. Πρέπει να σημειωθεί, ότι η ύλη κάθε μαθήματος, περιγράφεται εδώ συνοπτικά. Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές θα πρέπει να συμβουλευονται και τους αντίστοιχους διδάσκοντες πριν προχωρήσουν στην επιλογή των μαθημάτων κάθε εξαμήνου.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών βρίσκεται τώρα σε μια μεταβατική περίοδο τόσο ως προς το περιεχόμενο σπουδών, όσο και σε ότι αφορά τους χώρους διδασκαλίας και ασκήσεων.

Ο οδηγός σπουδών 1987-88 είναι ο πρώτος που εκδίδεται από το Τμήμα και είναι φυσικό να παρουσιάζει ατέλειες και ελλείψεις. Είναι πιθανόν να υπάρξουν σε ορισμένα σημεία αλλαγές ανάλογα με τις ανάγκες που μπορεί να προκύψουν. Το Τμήμα θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια, ώστε αυτές οι αλλαγές να κρατηθούν στο ελάχιστο και να ανακοινώνονται έγκαιρα στους φοιτητές, για να εξασφαλιστεί στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό η καλή λειτουργία του.

Ο παρόν οδηγός σπουδών επικυρώθηκε στη Γ.Σ. του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της 27/10/87.

* Η σύνταξη του «Οδηγού Σπουδών» του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών 1987-88 έγινε με τη βασική βοήθεια του «Οδηγού Σπουδών» 1987-88 του Τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

1.1 Περιεχόμενο των σπουδών του Τμήματος

Το περιεχόμενο των σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών εστιάζεται στην Παιδαγωγική επιστήμη και στις συναφείς προς αυτή επιστήμες.

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών έχει στα πλαίσια του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν. 1268/82 και του άρθρου 2 του Π.Δ. 320/83 (ΦΕΚ 116/τ. Α' /7-9-87) ειδικότερα ως αποστολή:

α) Να καλλιεργεί και να προάγει τις Παιδαγωγικές Επιστήμες με την ακαδημαϊκή και την εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα.

β) Να παρέχει στους πτυχιούχους του τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

γ) Να συμβάλλει στην εξύψωση του επιπέδου και στην κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών της Εκπαίδευσης σε ό,τι αφορά σε ζητήματα Παιδαγωγικής.

δ) Να συμβάλλει στην αντιμετώπιση και επίλυση παιδαγωγικών προβλημάτων εν γένει.

Η εξέλιξη της Παιδαγωγικής Επιστήμης ακολούθησε μια μακράιων διαδικασία. Από τους αρχαιότατους χρόνους στράφηκε το ενδιαφέρον προς την παιδαγωγική θεωρία και πράξη. Περί τα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ου αιώνα σε όλες τις πολιτισμένες χώρες αναδείχθηκε η παιδαγωγική σε αυτοτελή επιστήμη και απέκτησε το δικαίωμα στέγης στους κόλπους του Πανεπιστημίου. Στην ανάπτυξη της Παιδαγωγικής Επιστήμης, ιδιαίτερα στον αιώνα μας, βοήθησαν πολλοί παράγοντες, όπως κοινωνικοί, πολιτικοί, η βιομηχανική ανάπτυξη και γενικά η ραγδαία εξέλιξη όλων σχεδόν των επιστημών και ιδιαίτερα εκείνων, που το επιστημονικό τους έργο σχετίζεται με τα πολυσχιδή θέματα της αγωγής.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών του ο φοιτητής του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών αποκτά όλες εκείνες τις θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις που θα τον βοηθήσουν να ασκήσει με πλήρη επιτυχία το εκπαιδευτικό του έργο στο χώρο της προσχολικής αγωγής. Γίνεται ακόμη

ικανός με τη συνεχή επιστημονική του επιμόρφωση να εμβαθύνει στους επιστημονικούς τομείς που έχουν σχέση με την αγωγή, ιδιαίτερα σ' εκείνους που ανταποκρίνονται περισσότερο στα επιστημονικά του ενδιαφέροντα.

1.2. Επαγγελματικές δυνατότητες πτυχιούχων του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών χορηγεί πτυχίο, το οποίο παρέχει στους κατόχους του τη δυνατότητα να διορίζονται ως εκπαιδευτικοί λειτουργοί σε νηπιαγωγεία (αρθρ. 3, Π.Δ. 320, ΦΕΚ 116/τ. Α' /7-9-83).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

2.1 Όργανα Διοικήσεως του Τμήματος

Η βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα είναι το *Τμήμα*, το οποίο καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιάς επιστήμης και χορηγεί ενιαίο πτυχίο το οποίο όμως μπορεί να έχει κατευθύνσεις ή ειδικεύσεις. Τμήματα τα οποία αντιστοιχούν σε συγγενείς επιστήμες συγκροτούν μια *Σχολή*. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών λειτουργεί ως αυτοτελές Τμήμα και όχι ως Σχολή.

Τα όργανα Διοικήσεως του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών, όπως και όλων των Τμημάτων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της χώρας, σύμφωνα με το Ν. 1268/82, είναι: η *Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.)*, το *Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.)* και ο *Πρόεδρος* με τον *Αναπληρωτή* του (η θέση του Αναπληρωτή Προέδρου θεσμοθετήθηκε με το ν. 1566/85). Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος αναπληρώνει τον Πρόεδρο, όταν αυτός λείπει, απουσιάζει ή κωλύεται.

Η Γενική Συνέλευση αποτελείται από 30 μέλη του *Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.)* όλων (αναλογικά) των βαθμίδων (δηλ. Καθηγητές, Αναπληρωτές Καθηγητές, Επίκουρους Καθηγητές και Λέκτορες), 15 φοιτητές και εκπροσώπους των *Ειδικών Μεταπτυχιακών Υποτρόφων (Ε.Μ.Υ.)* ίσους με το 15% του αριθμού του Δ.Ε.Π. Η Γ.Σ. ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπει ο ν. 1268/82 (αρ. 8, παρ. 2ε) και αναθέτει αρμοδιότητες στο Δ.Σ. (αρ. 8, παρ. 3γ).

Σε γενικές γραμμές η Γ.Σ. αποφασίζει για θέματα, όπως είναι το πρόγραμμα σπουδών και ο κανονισμός σπουδών, η χορήγηση υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, επικυρώνει τις αποφάσεις των Τομέων (αναθέσεις διδασκαλίας, συγγράμματα) και του Δ.Σ. (κατανομή πιστώσεων), προκηρύσσει κενές θέσεις μελών Δ.Ε.Π., και αποφασίζει για κάθε γενικό θέμα που μπορεί να απασχολήσει το Τμήμα.

Το *Διοικητικό Συμβούλιο* αποτελείται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, τους Διευθυντές των Τομέων, δύο εκπροσώπους των φοιτητών, έναν εκπρόσωπο των Ε.Μ.Υ. και έναν εκπρόσωπο του Ειδικού Διοικητικού

Τεχνικού Προσωπικού (Ε.Δ.Τ.Π.) (όταν συζητούνται θέματα που αφορούν το Ε.Δ.Τ.Π.).

Οι αρμοδιότητες του Δ.Σ. καθορίζονται από το άρθρο 8. παρ. 3γ του ν. 1268/82. Έτσι, το Δ.Σ. αποφασίζει για την τοποθέτηση και τα καθήκοντα του Ε.Δ.Τ.Π. και των Ε.Μ.Υ., για τις ατομικές διοικητικές υποθέσεις των φοιτητών, κατανέμει τις κενές θέσεις Δ.Ε.Π. στους Τομείς του Τμήματος, εισηγείται στη Γ.Σ. την κατανομή των πιστώσεων, υποβάλλει προτάσεις για τη δημιουργία νέων θέσεων Δ.Ε.Π. και ασκεί όσες αρμοδιότητες του αναθέτει με απόφασή της η Γ.Σ.

Ο Πρόεδρος συγκαλεί τη Γ.Σ. και το Δ.Σ., καταρτίζει την ημερήσια διάταξή τους και προεδρεύει στις εργασίες τους. Εισηγείται στη Γ.Σ. για τα διάφορα θέματα της αρμοδιότητάς της, τηρεί μητρώα επιστημονικής δραστηριότητας κάθε μέλους του Δ.Ε.Π., μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γ.Σ. και του Δ.Σ., συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη και διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων και προϊστάται των υπηρεσιών του Τμήματος.

Το ανώτερο όργανο του Πανεπιστημίου είναι η Σύγκλητος. Στη Σύγκλητο συμμετέχουν δύο εκλεγμένοι εκπρόσωποι του Τμήματος: ένα μέλος του Δ.Ε.Π., που εκλέγεται (μαζί με τον αναπληρωτή του) κάθε φορά από άλλη βαθμίδα, από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, και ένα εκπρόσωπο των φοιτητών.

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, ως νεοσύστατο, δεν έχει αναπτύξει ακόμη όλα τα παραπάνω αναφερόμενα όργανα Διοικήσεως.

2.2 Τομείς του Τμήματος

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, το οποίο δέχτηκε φοιτητές για πρώτη φορά από το ακαδημαϊκό έτος 1987/88 δεν υποδιαιρείται σε τομείς. Για την πληροφόρηση όμως των φοιτητών παραθέτουμε τα ακόλουθα:

Το κάθε Τμήμα διαιρείται σε *Τομείς*. Ο Τομέας συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης. Όργανα του Τομέα είναι η *Γενική Συνέλευση* και ο *Διευθυντής*.

Η *Γενική Συνέλευση* του Τομέα απαρτίζεται από το Δ.Ε.Π. του Τομέα, πέντε εκπροσώπους των φοιτητών και ένα εκπρόσωπο των Ε.Μ.Υ. από αυτούς που έχουν τοποθετηθεί στον Τομέα.

Η Γ.Σ. του Τομέα εκλέγει το Διευθυντή του Τομέα, συντονίζει το έργο του Τομέα στα πλαίσια των αποφάσεων της Γ.Σ. του Τμήματος, υποβάλλει προτάσεις προς τη Γ.Σ. του Τμήματος σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών, κατανέμει τα κονδύλια του Τομέα στις διάφορες διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, εκλέγει Διευθυντές των Εργαστηρίων του Τομέα, αποφασίζει για την κατανομή του διδακτικού έργου στα μέλη του Δ.Ε.Π. του

Τομέα και γενικά για κάθε θέμα που μπορεί να απασχολήσει τον Τομέα.

Ο Διευθυντής του Τομέα συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση του Τομέα, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των εργασιών της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΧΩΡΟΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών στεγάζεται στα ακόλουθα κτήρια:

- α) Ιπποκράτους 33,
- β) Ιπποκράτους 35 και
- γ) Κτήριο «Νομικής Σχολής», στην οδό Σόλωνος 57.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

4.1 Εκλεγμένη Διοίκηση

Πρόεδρος : Αθ. Παπός, Αναπληρωτής Καθηγητής
Αναπληρωτής Πρόεδρος: Γιάννης Παπακώστας, Αναπληρωτής Καθηγητής

Εκπρόσωπος Ε.Μ.Υ. : —

Εκπρόσωποι φοιτητών στο Δ.Σ.: —

Εκπρόσωπος Ε.Δ.Τ.Π. : —

Εκπρόσωπος Δ.Ε.Π. στη Σύγκλητο : Ευγενία Κουτσουβάνου, Λέκτορας

Αναπληρωτής εκπροσώπου Δ.Ε.Π. : Λουίζα Κακίση-Παναγοπούλου
Λέκτορας

Εκπρόσωπος φοιτητών στη Σύγκλητο: —

4.2 Προσωπικό Γραμματείας

Γραμματέας του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών: Ευδοκία Παπαρούνα
(τηλ. 3620019)

4.3 Προσωπικό κατά Τομείς

Δεν υπάρχει προσωπικό κατά Τομείς, γιατί το Τμήμα, όπως ήδη αναφέρθηκε, δε διαιρείται σε Τομείς και λειτουργεί μόνο ως Τμήμα.

4.4 Προσωπικό Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Αναπληρωτές Καθηγητές

Αθανάσιος Παπός

Γιάννης Παπακώστας

Επίκουροι Καθηγητές

Αντώνιος Ρήγας

Λέκτορες

Λέλα Γώγου-Καββαδία

Λουΐζα Κακίση-Παναγοπούλου

Ευγενία Κουτσουβάνου

Μαρία Μαλικιώση-Λοΐζου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

5.1 Νομικό καθεστώς

Από το ακαδημαϊκό έτος 1987-88, το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών λειτουργεί με το πρόγραμμα σπουδών του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου, όπως αυτό καταρτίστηκε από τη Γ.Σ. του Τμήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1268/82, άρθρα 24 και 25.

Τα παραπάνω άρθρα και σχετική απόφαση της Συγκλήτου παρατίθενται στη συνέχεια για την πληρέστερη ενημέρωση των φοιτητών.

α) Άρθρο 24 «Πρόγραμμα σπουδών»

1. Το Πρόγραμμα Σπουδών περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών και των κατ' επιλογή υποχρεωτικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, και τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων.

2. Το Πρόγραμμα Σπουδών προσαρμόζεται στον ελάχιστο δυνατό αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, ο οποίος καθορίζεται για κάθε πτυχίο με Π.Δ. που εκδίδεται μετά από γνώμη του Σ.Α.Π.* και των Σχολών και δεν μπορεί να είναι μικρότερος από οκτώ.

3. Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα περιλαμβάνει έναν αριθμό «διδακτικών μονάδων» (δ.μ.). Η δ.μ. αντιστοιχεί σε μια εβδομαδιαία ώρα διδασκαλίας επί ένα εξάμηνο προκειμένου περί αυτοτελούς διδασκαλίας μαθήματος και σε μία μέχρι τρεις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας ή εξάσκησης επί ένα εξάμηνο για το υπόλοιπο εκπαιδευτικό έργο, σύμφωνα με σχετική απόφαση της Γ.Σ. Τμήματος. Στο Πρόγραμμα Σπουδών περιέχεται και ο ελάχιστος αριθμός δ.μ. που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου.

4. Η κατανομή των εξαμηνιαίων μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τους φοιτητές. Ανταποκρίνεται πάντως σε συνθήκες κανονικής φοίτησης, προσαρμοσμένης στον ελάχιστο δυνατό

* Σ.Α.Π.: Συμβούλιο Ανώτατης Παιδείας.

αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου και στην αλληλουχία των προαπαιτούμενων και των εξαρτημένων από προαπαιτούμενα μαθήματα.

5. Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα καλύπτουν τουλάχιστο το 1/4 του Προγράμματος Σπουδών.

6. Αρμόδια για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών είναι η Γ.Σ. Τμήματος. Το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρείται κάθε Απρίλιο. Ο Πρόεδρος του Τμήματος συγκροτεί Επιτροπή Προγράμματος από μέλη της Γενικής Συνελεύσεως του Τμήματος με ετήσια θητεία, η οποία υποβάλλει σχετική εισήγηση στη Γ.Σ. Τμήματος, αφού προηγουμένως κωδικοποιήσει τις προτάσεις των Τομέων.

7. Η απόφαση της Γ.Σ. Τμήματος για το Πρόγραμμα Σπουδών κοινοποιείται στον Κοσμήτορα και στην Ε.Α.Γ.Ε.* και δημοσιεύεται στον Οδηγό Σπουδών της Σχολής και του Τμήματος.

8. Στα προγράμματα σπουδών ενός Τμήματος μπορούν να περιλαμβάνονται και μαθήματα που ανήκουν στο γνωστικό πεδίο Τομέα άλλων Τμημάτων της ίδιας ή άλλης Σχολής. Στην περίπτωση αυτή η ανάθεση διδακτικού έργου σε μέλη του Δ.Ε.Π. του Τομέα αυτού γίνεται με απόφαση της Κοσμητείας ή του Πρυτανικού Συμβουλίου αντίστοιχα μετά από πρόταση των αντίστοιχων Τμημάτων ή Σχολών.

9. Η Γ.Σ. Τμήματος μπορεί να αντικαταστήσει μέρος των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων των τελευταίων δύο εξαμήνων πριν από το πτυχίο με ισότιμα προγράμματα εφαρμογών στο γνωστικό πεδίο του Τμήματος σε σύνδεση με την παραγωγική διαδικασία, τα οποία μπορούν να επιλέγουν οι φοιτητές στη θέση των μαθημάτων αυτών.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, δημοσιευόμενη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από γνώμη του Σ.Α.Π. και των Τμημάτων καθορίζονται οι λεπτομέρειες της οργάνωσης των προγραμμάτων αυτών, οι όροι της απασχόλησης των φοιτητών και της ενδεχόμενης αμοιβής τους, καθώς και οι μορφές συνεργασίας στα πλαίσια των προγραμμάτων αυτών με τους φορείς που μετέχουν στο Σ.Α.Π.

10. Για όλα τα μαθήματα του προγράμματος Σπουδών καθορίζεται ο Τομέας που έχει αρμοδιότητα για τη διδασκαλία τους. Τα μαθήματα αυτά μπορούν να διδάσκονται από όλα τα μέλη του Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

11. Σε περίπτωση μαθήματος που διδάσκεται σε μεγάλα ακροατήρια επιδιώκεται η διαίρεση της αντίστοιχης τάξης σε τμήματα με μικρό αριθμό φοιτητών και η ανάθεση διδασκαλίας του μαθήματος για κάθε τμήμα σε ένα μέλος του Δ.Ε.Π. του αντίστοιχου τομέα. Τα μέλη του Δ.Ε.Π. που παίρνουν τέτοια ανάθεση, συγκροτούν την Επιτροπή του Μαθήματος με συντονιστή μέλος του Δ.Ε.Π. που κατέχει την ανώτατη βαθμίδα. Η Επιτροπή του

* Ε.Α.Γ.Ε.: Εθνική Ακαδημία Γραμμάτων και Επιστημών.

Μαθήματος συντονίζει την ομοιομορφία διδασκαλίας, ως προς το περιεχόμενο και την έκταση της διδακτέας ύλης, των ασκήσεων και των εξετάσεων.

12. α) Με απόφαση της Συγκλήτου είναι δυνατή η οργάνωση διασχολικών προγραμμάτων που οδηγούν σε ξεχωριστό πτυχίο. Η διδασκαλία κάθε διασχολικού προγράμματος ανατίθεται με μερική απασχόληση σε μέλη του Δ.Ε.Π. δύο ή περισσότερων Τμημάτων του Α.Ε.Ι., ύστερα από προτάσεις των Δ.Σ. των Τμημάτων αυτών.

β) Με απόφαση της Συγκλήτου ορίζεται πενταμελής Διοικούσα Επιτροπή από μέλη του Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν στο διασχολικό πρόγραμμα στην οποία συμμετέχει ως Πρόεδρος ο Κοσμήτορας της Σχολής στην οποία ανήκει το Τμήμα που έχει τη μεγαλύτερη συμμετοχή στο πρόγραμμα.

γ) Η Διοικούσα Επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες Δ.Σ. Τμήματος ενώ η Σύγκλητος έχει τις αρμοδιότητες της Γ.Σ. Τμήματος σε ό,τι αφορά το πρόγραμμα σπουδών, τη διανομή του διδακτικού έργου και την τοποθέτηση και καθορισμό καθηκόντων Ε.Μ.Υ.

β) Άρθρο 25 «Κανονισμός Σπουδών»

1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου.

2. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα.

3. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και 2 για εξετάσεις.

4. Διακοπή του εκπαιδευτικού έργου αλλά και της εν γένει λειτουργίας ενός Α.Ε.Ι. πέρα από τα προβλεπόμενα στο νόμο αυτό, είναι δυνατή με απόφαση της Συγκλήτου και μόνο για εξαιρετικές περιπτώσεις.

5. Αν για οποιοδήποτε λόγο ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τα 2/3 του προβλεπόμενου στο Πρόγραμμα για τις εργάσιμες μέρες του αντίστοιχου εξαμήνου, το αντίστοιχο μάθημα θεωρείται ότι δε διδάχθηκε.

6. Το πρώτο εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το δεύτερο εξάμηνο λήγει το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου. Οι ακριβείς ημερομηνίες καθορίζονται από τη Σύγκλητο. Σε εξαιρετικές όμως περιπτώσεις ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με πρόταση της Συγκλήτου ρυθμίζει την έναρξη και λήξη των δύο εξαμήνων εκτός των ημερομηνιών αυτών, ώστε να συμπληρωθεί ο αριθμός των εβδομάδων της παρ. 3.

7. Με τους εσωτερικούς κανονισμούς των Α.Ε.Ι. ορίζονται τα σχετικά με τη δυνατότητα οργάνωσης και λειτουργίας θερινών εξαμήνων για ταχύρρυθμη διδασκαλία ή συμπλήρωση ύλης εξαμήνου.

8. Η βαθμολογία του φοιτητή σε κάθε μάθημα καθορίζεται από το διδάσκοντα, ο οποίος υποχρεώνεται να οργανώσει κατά την κρίση του

γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε θέματα ή εργαστηριακές ασκήσεις.

9. Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα, ο φοιτητής υποχρεώνεται να το επαναλάβει κατά το επόμενο εξάμηνο.

10. Σε περίπτωση αποτυχίας σε κατ' επιλογή υποχρεωτικό μάθημα, ο φοιτητής υποχρεώνεται ή να το επαναλάβει σε επόμενα εξάμηνα ή να το αντικαταστήσει με άλλο κατ' επιλογή μάθημα.

11. Τα μαθήματα που χαρακτηρίζονται ως προαπαιτούμενα διδάσκονται και κατά τα δύο εξάμηνα του έτους.

12. Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και παίρνει πτυχίο όταν επιτύχει στα προβλεπόμενα μαθήματα και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό διδακτικών μονάδων.

13. Τα σχετικά με τον τύπο των χορηγούμενων πτυχίων και με την καθομολόγηση των πτυχιούχων καθορίζονται στους εσωτερικούς κανονισμούς των Α.Ε.Ι.

γ) Απόφαση Συγκλήτου

ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Αθηνών στις συνεδριάσεις της στις 16.1.84 και 19.1.84 αποφάσισε τα εξής, τα οποία και θεωρούνται ως μέρος του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών.

1. (α) Το πρόγραμμα σπουδών που καταρτίζουν οι Γενικές Συνελεύσεις των Τμημάτων είναι ενδεικτικό και όχι υποχρεωτικό για τους φοιτητές.
- (β) Οι φοιτητές δηλώνουν τα μαθήματα τα οποία θα διδαχθούν με βάση προσωπικές επιλογές για την κατάρτιση του ατομικού προγράμματος που θα τους οδηγήσει στη λήψη του πτυχίου. Τα μαθήματα αυτά μπορεί να είναι διάφορα των μαθημάτων του ενδεικτικού προγράμματος. Εάν ο φοιτητής δεν δηλώσει θα θεωρηθεί ότι αποδέχεται το ενδεικτικό πρόγραμμα. Εάν υπάρχει διάζευξη στο ενδεικτικό πρόγραμμα ο φοιτητής πρέπει να δηλώσει προτίμηση.
- (γ) Ο αριθμός των μαθημάτων κατά εξάμηνο που θα προσφέρει το Τμήμα με βάση το ενδεικτικό πρόγραμμα (αριθμός ν) θα είναι κατά μέγιστο όριο 4 (τέσσερα) και σε εξαιρετικές περιπτώσεις 5 (πέντε).
- (δ) Ανώτατος αριθμός μαθημάτων που μπορεί να επιλέγει ο φοιτητής σε κάθε εξάμηνο είναι το ανώτατο όριο του ν που παρουσιάζεται στο εκάστοτε πρόγραμμα σπουδών τμήματος συν 3 (τρία).
2. (α) Ο ορισμός στο πρόγραμμα σπουδών μαθημάτων ως προαπαιτούμενων δεν είναι υποχρεωτικός, εν πάση δε περιπτώσει, δεν είναι δυνατό να ορισθούν ως προαπαιτούμενα μαθήματα περισσότερα από το 1/5 του συνόλου των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου.

Ένα μάθημα μπορεί να οριστεί ως προαπαιτούμενο μόνο για ένα εξαρτώμενο μάθημα και αντίστροφα.

- (β) Τα κατ' επιλογή μαθήματα (άρθρ. 24 παρ. 5) καλύπτουν τουλάχιστον το 1/4 του αριθμού των μαθημάτων που πρέπει να διδαχθεί ο φοιτητής για να λάβει το πτυχίο του (και όχι απλώς το 1/4 του συνόλου των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών).
- (γ) Κάθε Τμήμα πρέπει να διδάσκει σε κάθε εξάμηνο κατά το δυνατό το σύνολο των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και πάντως, οπωσδήποτε τα προαπαιτούμενα μαθήματα.
3. (α) Μάθημα που διδάχθηκε επί 13 εβδομάδες, θεωρείται ότι διδάχθηκε επαρκώς.
- (β) Μάθημα που διδάχθηκε σε λιγότερες από 9 εβδομάδες θεωρείται από την Σύγκλητο ότι δεν διδάχθηκε επαρκώς (βλ. άρθρ. 25 παρ. 5), οπότε με απόφαση της Συγκλήτου ή επαναλαμβάνεται το μάθημα ή παρατείνεται το εξάμηνο.
- (γ) Όταν ένα μάθημα διδάχθηκε από 9-12 εβδομάδες, η Σύγκλητος θα κρίνει, μετά από γνώμη του αντίστοιχου Τμήματος, αν το μάθημα διδάχθηκε επαρκώς ή αν δοθεί παράταση εξαμήνου.
4. Η διδασκαλία είναι υποχρεωτική για τον διδάσκοντα ανεξάρτητα από τον αριθμό των φοιτητών που θα δηλώσουν το μάθημα.
5. (α) Οι τελικές εξετάσεις κάθε μαθήματος πραγματοποιούνται αμέσως μετά τη λήξη της διδασκαλίας μαθημάτων του αντίστοιχου εξαμήνου και διαρκούν 2-4 εβδομάδες. Εάν η τελική βαθμολογία του φοιτητή είναι μικρότερη του 5, τότε παρέχεται στον φοιτητή η δυνατότητα συμπληρωματικής εξέτασης μετά την ολοκλήρωση της οποίας και μόνο οριστικοποιείται η τελική βαθμολογία του και καταχωρείται στους καταλόγους της Γραμματείας.
- (β) Η συμπληρωματική εξέταση πρέπει να γίνεται τον Σεπτέμβριο για τα μαθήματα και των δύο εξαμήνων (χειμερινό-εαρινό) και να είναι διάρκειας 4 εβδομάδων.

5.2 Οργάνωση Σπουδών

Κάθε ακαδημαϊκό έτος χωρίζεται σε διδακτικές περιόδους που ονομάζονται εξάμηνα, το *χειμερινό* και το *εαρινό εξάμηνο*. Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Αθηνών διακρίνονται σε *υποχρεωτικά* και *επιλεγόμενα* και κατανέμονται σε οκτώ (8) εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια του χειμερινού εξαμήνου διδάσκονται τα μαθήματα που υπάγονται στο 1ο, 3ο, 5ο και 7ο εξάμηνο του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών. Κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου διδάσκονται τα μαθήματα που υπάγονται στο 2ο, 4ο, 6ο, 8ο του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών.

Η εκπαίδευση των φοιτητών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών γίνεται με τις παραδόσεις των μαθημάτων, τα φροντιστήρια, τις πρακτικές ασκήσεις σε νηπιαγωγεία, που ορίζονται από το Τμήμα, και με άλλες νόμιμες παιδευτικές δραστηριότητες που κρίνει αναγκαίες και θα εγκρίνει η Γ.Σ. του Τμήματος.

1. Υποχρεωτικά μαθήματα

Ως υποχρεωτικά μαθήματα χαρακτηρίζονται τα μαθήματα των οποίων η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση θεωρείται απαραίτητη για το σύνολο των φοιτητών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών.

Η παρακολούθηση των παραδόσεων της θεωρίας των μαθημάτων αποτελεί ακαδημαϊκή μόνο υποχρέωση του φοιτητή, δηλαδή δεν είναι υποχρεωτική και δεν τηρείται σύστημα καταχωρισμού απουσιών. Παρ' όλα αυτά, η συστηματική παρακολούθηση των παραδόσεων είναι απόλυτα ενδεδειγμένη για τη σωστή θεωρητική κατάρτιση του φοιτητή. Μόνο η άμεση επαφή με το διδάσκοντα μπορεί να οδηγήσει στην ακριβή γνώση του αντικειμένου κάθε μαθήματος.

Οι εξετάσεις γίνονται από το διδάσκοντα (ή τους διδάσκοντες) στο τέλος του εξαμήνου σε καθορισμένη ύλη. Οι εξετάσεις μπορεί να είναι γραπτές ή προφορικές. Η βαθμολογία των μαθημάτων εκφράζεται με την κλίμακα μηδέν-δέκα (0-10), με βάση επιτυχίας το πέντε (5) και χωρίς τη χρήση κλασματικού μέρους. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα μιας συμπληρωματικής εξετάσεως (βλέπε απόφαση Συγκλήτου σελ. 23). Εάν ο φοιτητής αποτύχει και στη συμπληρωματική εξέταση, τότε θα πρέπει να επανεγγραφεί στο μάθημα και να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο.

Ο αριθμός των διδακτικών μονάδων (Δ.Μ.) που προσφέρει κάθε υποχρεωτικό μάθημα, ισούται με το άθροισμα των ωρών παραδόσεων θεωρίας και φροντιστηριακών ασκήσεων την εβδομάδα.

Το ισχύον πρόγραμμα σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών περιλαμβάνει υποχρεωτικά μαθήματα μόνο για το Χειμερινό και Εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 1987-88.

2. Επιλεγόμενα μαθήματα

Ως επιλεγόμενα μαθήματα (ή μαθήματα επιλογής) χαρακτηρίζονται τα μαθήματα από τα οποία ο φοιτητής πρέπει να επιλέξει ορισμένα, ώστε να συμπληρώσει τον απαραίτητο αριθμό μαθημάτων και ελάχιστο αριθμό Δ.Μ., που απαιτούνται για απόκτηση του πτυχίου. Ο φοιτητής είναι ελεύθερος να επιλέξει μαθήματα αυτού του τύπου, ανάλογα με τα προσωπικά του ενδιαφέροντα.

Αναφορικά με τις εξετάσεις, τη βαθμολογία και τον αριθμό Δ.Μ. κάθε μαθήματος επιλογής, ισχύει ό,τι και στα υποχρεωτικά μαθήματα. Σε

περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής μπορεί να επανεγγραφεί στο μάθημα και να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο ή να εγγραφεί σε άλλο επιλεγόμενο μάθημα.

Το ισχύον πρόγραμμα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών περιλαμβάνει επιλεγόμενα μαθήματα από τα οποία ο φοιτητής πρέπει να επιλέξει ένα (1) για το χειμερινό και ένα (1) για το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 1987-88.

5.3 Υποχρεώσεις φοιτητών για την απόκτηση πτυχίου

Ο φοιτητής για να αποκτήσει το πτυχίο του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών, πρέπει να ικανοποιήσει τις παρακάτω 5 προϋποθέσεις:

1. Να εγγραφεί, να παρακολουθήσει και να εξεταστεί με επιτυχία σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του προγράμματος σπουδών και να ανταποκριθεί με επιτυχία στο πρόγραμμα πρακτικών ασκήσεων (υποδειγματικές διδασκαλίες κ.ά.) στα νηπιαγωγεία, όπως θα ορίσει η Γ.Σ. του Τμήματος. Ο πλήρης κατάλογος των υποχρεωτικών μαθημάτων (με τις αντίστοιχες διδακτικές μονάδες) θα οριστεί για όλα τα εξάμηνα σε Γ.Σ. του Τμήματος προσεχώς.

2. Να εγγραφεί, να παρακολουθήσει και να εξεταστεί με επιτυχία σε ένα ορισμένο αριθμό επιλεγόμενων μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Ο πλήρης κατάλογος των επιλεγόμενων μαθημάτων (με τις αντίστοιχες διδακτικές μονάδες) θα οριστεί από τη Γ.Σ. του Τμήματος προσεχώς.

3. Να συμπληρώσει σύνολο διδακτικών μονάδων, που θα οριστούν από τη Γ.Σ. του Τμήματος.

4. Η Γ.Σ. του Τμήματος θα αποφασίσει για τη συγγραφή ή όχι διπλωματικής εργασίας.

5. Ο χρόνος σπουδών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από 8 εξάμηνα.

Κάθε φοιτητής έχει την υποχρέωση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις εγγραφής στα μαθήματα που προτίθεται να παρακολουθήσει και να εξεταστεί σε κάθε εξάμηνο σπουδών (συμπλήρωση ειδικών εντύπων - δηλώσεων που παρέχει η Γραμματεία του Τμήματος).

5.4 Τρόπος υπολογισμού του βαθμού πτυχίου

Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού πτυχίου είναι ενιαίος για όλα τα ΑΕΙ της χώρας και καθορίζεται από την Υπουργική Απόφαση υπ. αριθ. Φ141/Β3/2166α/Ιούνιος 1987, η οποία έχει ως ακολούθως:

1. Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των φοιτητών που έχουν εισαχθεί στα Α.Ε.Ι. από το ακαδημαϊκό έτος 83-84 και μετά, όπως επίσης και όσων φοιτητών θα εισαχθούν στο μέλλον, λαμβάνονται υπόψη οι

βαθμοί όλων των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου (άρθρ. 25 παρ. 12 Ν. 1268/1982).

2. α) Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των φοιτητών που θα εισαχθούν στα Α.Ε.Ι. κατά το ακαδημαϊκό έτος 87-88 και τα επόμενα, πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος επί ένα συντελεστή, ο οποίος ονομάζεται συντελεστής βαρύτητας του μαθήματος, και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων αυτών.

β) Οι συντελεστές βαρύτητας κυμαίνονται από 1,0 έως 2,0 και υπολογίζονται ως εξής:

- Μαθήματα με 1 ή 2 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,0
- Μαθήματα με 3 ή 4 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5
- Μαθήματα με περισσότερες από 4 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 2,0.

3. Ο υπολογισμός του βαθμού του πτυχίου για τους φοιτητές που έχουν εισαχθεί στα Α.Ε.Ι. κατά τα ακαδημαϊκά έτη 86-87 και 85-86 γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις προηγούμενες παραγράφους 1 και 2, αλλά με την παροχή δυνατότητας επανεξέτασης, των μεν φοιτητών που έχουν εισαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 86-87 σε 2 μαθήματα, των δε φοιτητών που έχουν εισαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 85-86 σε 4 μαθήματα.

4. Ο υπολογισμός του βαθμού του πτυχίου για τους φοιτητές που έχουν εισαχθεί στα Α.Ε.Ι. κατά τα ακαδημαϊκά έτη 84-85 και 83-84 γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις προηγούμενες παραγράφους 1 και 2, εκτός εάν οι Γενικές Συνελεύσεις των οικείων Τμημάτων έχουν αποφασίσει διαφορετικά, ή αποφασίζουν διαφορετικά μέχρι 30.6.1987, οπότε και ισχύουν οι αποφάσεις αυτές των Γενικών Συνελεύσεων. Απαραίτητη προϋπόθεση όμως προκειμένου να ισχύσουν οι αποφάσεις αυτές των Γενικών Συνελεύσεων των Τμημάτων, είναι η συμφωνία τους, ή η προσαρμογή τους μέχρι 30.6.1987, στην προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 της παρούσης απόφασης απαίτηση. Σε περίπτωση που δεν συντρέχει η παραπάνω προϋπόθεση, τότε θεωρείται ότι δεν υφίσταται σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του οικείου Τμήματος.

5. Εάν ένας φοιτητής έχει βαθμολογηθεί σε περισσότερα μαθήματα από όσα αντιστοιχούν στον κατά το Πρόγραμμα Σπουδών απαιτούμενο ελάχιστο αριθμό διδακτικών μονάδων για τη λήψη του πτυχίου, μπορεί αυτός να μην συνυπολογίσει για την εξαγωγή του βαθμού πτυχίου τους βαθμούς ενός αριθμού κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των διδακτικών μονάδων που αντιστοιχούν στα απομένοντα μαθήματα είναι τουλάχιστον ίσος με τον απαιτούμενο για την λήψη του πτυχίου.

6. Η απόφαση αυτή δεν αφορά τους φοιτητές που έχουν εισαχθεί στα Α.Ε.Ι. μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 82-83.

Παρατίθεται παράδειγμα (τύπος) υπολογισμού βαθμού πτυχίου, όπως διατυπώθηκε από το Τμήμα Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Αθηνών στον Οδηγό Σπουδών του Πανεπιστημιακού έτους 1987-88, Αθήνα 1987, σελ. 22:

«Για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου λαμβάνονται υπ' όψη τριάντα επτά (37) μαθήματα, στα οποία ο φοιτητής επέτυχε στις εξετάσεις, τα οποία στο σύνολό τους ικανοποιούν τις πέντε προϋποθέσεις για την απόκτηση πτυχίου, και τα οποία είναι τα πλέον ευνοϊκά για τον ίδιο το φοιτητή.

α) Όσοι ήταν φοιτητές του Τμήματος Μαθηματικών μέχρι και το Πανεπιστημιακό έτος 1986-87 ο ακριβής υπολογισμός του βαθμού πτυχίου γίνεται με τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{βαθμός πτυχίου} = \frac{\sum_{i=1}^{37} \delta_i \beta_i}{\sum_{i=1}^{37} \delta_i} = \frac{\sum_{i=1}^{37} \delta_i \beta_i}{140},$$

όπου $\beta_1, \dots, \beta_{37}$ είναι οι βαθμοί στα παραπάνω μαθήματα και $\delta_1, \dots, \delta_{37}$ είναι οι διδακτικές μονάδες που αντιστοιχούν σ' αυτά τα μαθήματα.

β) Για τους φοιτητές που εισάγονται από το Πανεπιστημιακό έτος 1987-88 και μετά ο βαθμός πτυχίου υπολογίζεται με βάση τον συντελεστή κάθε μαθήματος.

- i) Κάθε υποχρεωτικό μάθημα (Υ) έχει συντελεστή 2.
- ii) Κάθε μάθημα δέσμης (ΔΘΜ, ΔΕΜ, ΔΦ) έχει συντελεστή 1,5.
- iii) Κάθε ελεύθερο μάθημα (Ε) έχει συντελεστή 1.

Ο βαθμός πτυχίου δίδεται με τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{βαθμός πτυχίου} = \frac{\sum_{i=1}^{37} \sigma_i B_i}{\sum_{i=1}^{37} \sigma_i},$$

όπου $\beta_1, \dots, \beta_{37}$ είναι οι βαθμοί στα παραπάνω μαθήματα και $\sigma_1, \sigma_2, \dots, \sigma_{37}$ είναι οι συντελεστές που αντιστοιχούν σ' αυτά τα μαθήματα.»

Το παραπάνω παράδειγμα, για να ισχύσει για το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, πρέπει να υπολογιστεί με το πλήθος των μαθημάτων και τους συντελεστές αυτών, όπως η Γ.Σ. του Τμήματος θα ορίσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6.1 Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών

Στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών προτείνεται μια ορθολογική σειρά παρακολουθήσεως μαθημάτων κατά εξάμηνο. Η ακριβής τήρηση της σειράς των μαθημάτων δεν είναι υποχρεωτική, αλλά σημαντικές αποκλίσεις από αυτή, θα έχουν επιπτώσεις στην ομαλή συνέχεια των μαθημάτων και οι φοιτητές θα αντιμετωπίσουν βέβαιες δυσκολίες. Πρέπει να τονισθεί ότι το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων καταρτίζεται με βάση το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών.

Στους φοιτητές συνιστάται να εγγράφονται στα μαθήματα κατά το δυνατόν σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, κυρίως ως προς τα υποχρεωτικά μαθήματα. Φοιτητές που έχουν καθυστερήσει στις σπουδές τους σε σχέση με το ενδεικτικό πρόγραμμα, προτείνεται να επιλέγουν μαθήματα που εμφανίζονται σε προηγούμενα εξάμηνα στο ενδεικτικό πρόγραμμα.

Το ενδεικτικό πρόγραμμα μαθημάτων μπορεί να υφίσταται κάθε χρόνο τροποποιήσεις με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος, στην οποία συμμετέχει και ο φοιτητικός φορέας.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών που ισχύει σήμερα στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών για το χειμερινό και εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 1987-88.

6.2 Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών για το Ακαδημαϊκό Έτος 1987-88

Το πρόγραμμα σπουδών για το ακαδημαϊκό έτος 1987-88 έχει ως εξής:

1ο ΕΞΑΜΗΝΟ (χειμερινό)

α) Υποχρεωτικά:

- Νέα Ελληνική Φιλολογία Ι'
(ώρες διδασκαλίας 3 - διδ. μον. 3)

- Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αγωγής
(ώρες διδασκ. 3 - διδ. μον. 3)
- Εικαστική Αγωγή Ι
(ώρες διδασκ. 3 - διδ. μον. 3)
- Θεωρίες Μάθησης Ι
(ώρες διδασκ. 3 - διδ. μον. 3)

β) Κατ' επιλογήν:

- Θεμελιώδη Προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης
(ώρες διδασκ. 3 - διδ. μον. 3)
- Κοινωνιολογία της Παιδείας Ι
(ώρες διδασκ. 3 - διδ. μον. 3)
- Ψυχολογία της Εκπαίδευσης
(ώρες διδασκ. 3 - διδ. μον. 3)

2ο ΕΞΑΜΗΝΟ (εαρινό)

α) Υποχρεωτικά:

- Παιδαγωγική του Σχολείου
(ώρες διδασκ. 3 - διδ. μον. 3)
- Εκπαιδευτικός Δημοτικισμός
(ώρες διδασκ. 3 - διδ. μον. 3)
- Κοινωνιολογία της Παιδείας ΙΙ
(ώρες διδασκ. 3 - διδ. μον. 3)
- Εισαγωγή στην Ψυχολογία
(ώρες διδασκ. 3 - διδ. μον. 3)

β) Κατ' επιλογήν:

- Σύγχρονα Ρεύματα στην Επιστήμη της Αγωγής
(ώρες διδασκ. 3 - διδ. μον. 3)
- Εικαστική Αγωγή ΙΙ
(ώρες διδασκαλίας 3 - διδ. μον. 3)
- Γνωστικές Θεωρίες Μάθησης
(ώρες διδασκαλίας 3 - διδ. μον. 3)

Από τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα οι φοιτητές επιλέγουν ένα μάθημα για κάθε εξάμηνο σπουδών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

7.1. Μαθήματα

1ο Εξάμηνο (χειμερινό)

a) Υποχρεωτικά

1) Νέα Ελληνική Φιλολογία Ι

Διδάσκων: Γιάννης Παπακώστας

Περιεχόμενο μαθήματος: Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Το νεοελληνικό διήγημα - Διαγωνισμοί διηγήματος. Ηθογραφικό διήγημα (Βιζυηνός, Ξενόπουλος, Παπαδοπούλου κ.ά.). Ερμηνεία κειμένων με έμφαση στην παιδική λογοτεχνία. Ποίηση: Καρυωτάκης, Καβάφης. Ερμηνεία κειμένων.

2) Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αγωγής

Διδάσκων: Αντών. Αθ. Ρήγας

Περιεχόμενο μαθήματος: Έννοια της επιστήμης της αγωγής. Η παιδαγωγική ως επιστήμη. Οι κλάδοι της επιστήμης της αγωγής. Μέθοδοι έρευνας. Η παιδαγωγική και η σχέση της με άλλες επιστήμες.

3) Εικαστική Αγωγή Ι

Διδάσκουσα: Λουΐζα Κακίση-Παναγοπούλου

Περιεχόμενο μαθήματος: Εισαγωγή στην Εικαστική Αγωγή: Νέες θεωρίες. Εικαστικά στάδια του παιδιού. Το χρώμα. Μάσκες και θέατρο μασκέ. Ζωγραφική. Γνωριμία με τα υλικά.

4) Θεωρίες Μάθησης Ι

Διδάσκουσα: Ευγενία Κουτσουβάνου

Περιεχόμενο μαθήματος: Έννοια μάθησης, Έννοια διδασκαλίας. Σχέση

μάθησης και εκπαιδευτικής πράξης. Θεωρίες Μπιχεβιορισμού (Συνειρμικές Θεωρίες): (E.L. Thorndike, I. Pavlov, J.B. Watson, B.F. Skinner, κ.ά.). Κοινωνική Θεωρία Μάθησης: A. Bandura.

β) Κατ' επιλογήν

1) Θεμελιώδη Προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης

Διδάσκων: Α.Ε. Παπάς

Περιεχόμενο μαθήματος: Το ανοιχτό σχολείο στην Κοινωνία: Έμφαση στην Προσχολική αγωγή. Ειδικότερα: — Το ανοιχτό σχολείο με έμφαση στην προσχολική ηλικία: Παιδαγωγικομεθοδολογική προσέγγιση. Ειδικότερα: — Αντικείμενο και μέθοδοι έρευνας της Παιδαγωγικής Επιστήμης. — Παιδαγωγός και παιδί - η παιδαγωγική σχέση και οι προϋποθέσεις της. — Στόχοι και μεθόδευση της Παιδαγωγικής διαδικασίας. — Παιδαγωγικές ομάδες - Εκπαιδευτικά ιδρύματα. — Σημαντικοί σταθμοί στην Παιδαγωγική Επιστήμη.

2) Κοινωνιολογία της Παιδείας I

Διδάσκουσα: Λέλα Γώγου-Καββαδία

Περιεχόμενο μαθήματος: Κοινωνία και Παιδεία. Το σχολείο ως κοινωνικός θεσμός. Εκπαίδευση και Πολιτική.

3) Ψυχολογία της Εκπαίδευσης

Διδάσκουσα: Μαρία Μαλικιώση-Λοΐζου

Περιεχόμενο μαθήματος: Βασικές ψυχολογικές αρχές χρήσιμες για την κατανόηση και εξέλιξη της διαδικασίας της μάθησης και του έργου του παιδαγωγού. Ατομικές διαφορές στην ανάπτυξη. Εξέλιξη της προσωπικότητας. Ο ρόλος του σχολείου στη σωματική, πνευματική και συναισθηματική εξέλιξη του παιδιού.

2ο Εξάμηνο (εαρινό)

α) Υποχρεωτικά

1) Παιδαγωγική του Σχολείου

Διδάσκων: Α.Ε. Παπάς

Περιεχόμενο μαθήματος: Παιδαγωγική του Σχολείου: Προσχολική αγωγή — Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: Ειδικότερα: Η διαδικασία της αγωγής στις πρωτογενείς και δευτερογενείς παιδαγωγικές ομάδες: Ειδικότερα: — Το σχολείο ως θεσμός — η σχολική τάξη ως κοινωνική

ομάδα: Έμφαση στην προσχολική αγωγή. — Εκπαιδευτικός και μαθητής. — Εκπαιδευτικό έργο και σχολική κοινωνικοποίηση. — Η μεθοδολογική διαδικασία και η αγωγή: Το παιδαγωγικό κλίμα. — Στρατηγικές αγωγής και διδασκαλίας στο ενεργητικό σχολείο.

2) Εκπαιδευτικός Δημοτικισμός

Διδάσκων: Γιάννης Παπακώστας

Περιεχόμενο μαθήματος: Εξετάζεται η περίοδος 1900-1910. Φώτης Φωτιάδης, ο εισηγητής του εκπαιδευτικού δημοτικισμού. Το «Αδερφάτο της Εθνικής Γλώσσας». Οι πρώτες προσπάθειες συντάξεως αναγνωστικών στην νεοελληνική γλώσσα. Άλλες συλλογικές προσπάθειες κατά την ίδια περίοδο.

3) Κοινωνιολογία της Παιδείας II

Διδάσκουσα: Λέλα Γώγου-Καββαδία

Περιεχόμενο μαθήματος: Ισότητα ευκαιριών. Ανάλυση του φαινομένου της σχολικής αποτυχίας.

4) Εισαγωγή στην Ψυχολογία

Διδάσκουσα: Μαρία Μαλικιώση-Λοϊζου

Περιεχόμενο μαθήματος: Η Ψυχολογία σαν επιστήμη της συμπεριφοράς. Κλάδοι της επιστήμης και κυριότεροι εκπρόσωποι. Βασικές ψυχολογικές διαδικασίες, όπως μάθηση, αντίληψη, συναίσθημα, προσωπικότητα, ατομικές διαφορές, ανώτερες πνευματικές διαδικασίες.

β) Κατ' επιλογήν

1) Σύγχρονα Ρεύματα στην Επιστήμη της Αγωγής

Διδάσκων: Αντών. Αθ. Ρήγας

Περιεχόμενο μαθήματος: Εισαγωγή (συνοπτική παρουσίαση της διαχρονικής διάστασης της επιστήμης της αγωγής). Η ερβαρτιανή παιδαγωγική· αφετηρία της επιστημονικής παιδαγωγικής. Το «σχολείο εργασίας» και οι κορυφαίοι εκπρόσωποί του. Ο σύγχρονος προβληματισμός στη θεωρία και πράξη της αγωγής· προσέγγιση και κριτική θεώρηση.

2) Εικαστική Αγωγή II

Διδάσκουσα: Λουίζα Κακίση-Παναγοπούλου

Περιεχόμενο μαθήματος: Στοιχεία ειδικής διδακτικής της ζωγραφικής. Θε-

ματολογικοί χώροι της Εικαστικής Αγωγής. Δημιουργική απασχόληση, δημιουργική διερεύνηση. Δημιουργικές εργασίες I (ατομικές και συλλογικές) κ.ά.

3) Γνωστικές Θεωρίες Μάθησης

Διδάσκουσα: Ευγενία Κουτσουβάνου

Περιεχόμενο μαθήματος: Βασικές αντιλήψεις και παιδαγωγική αξιοποίηση:
J. Piaget, R.M. Gagné, J. Bruner, κ.ά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΒΑΣΙΚΕΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

8.1. Βασικές ημερομηνίες χειμερινού και εαρινού εξαμήνου

<i>ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ:</i>	Από 25.9.87 μέχρι 5.2.88
Έναρξη διδασκαλίας μαθημάτων:	Παρασκευή 25 Σεπτεμβρίου 1987
Τέλος διδασκαλίας μαθημάτων:	Παρασκευή 15 Ιανουαρίου 1988
Επίσημες αργίες:	
Εθνική εορτή	Τετάρτη 28 Οκτωβρίου 1987
Επέτειος Πολυτεχνείου	Τρίτη 17 Νοεμβρίου 1987
Διακοπές Χριστουγέννων -	Από Τετάρτη 23 Δεκεμβρίου 1987
Νέου Έτους	μέχρι Τετάρτη 6 Ιανουαρίου 1988
Πανεπιστημιακή εορτή	
Τριών Ιεραρχών	(Σάββατο 30 Ιανουαρίου 1988)
Διάρκεια εξαμήνου:	68 ημέρες πραγματικής διδασκαλίας
Έναρξη εξετάσεων:	Δευτέρα 18 Ιανουαρίου 1988
Τέλος εξετάσεων:	Παρασκευή 5 Φεβρουαρίου 1988
<i>ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ:</i>	Από 8.2.88 μέχρι 21.6.88
Έναρξη διδασκαλίας μαθημάτων:	Δευτέρα 8 Φεβρουαρίου 1988
Τέλος διδασκαλίας μαθημάτων:	Τρίτη 31 Μαΐου 1988
Επίσημες αργίες:	
Καθαρή Δευτέρα	Δευτέρα 29 Φεβρουαρίου 1988
Εθνική Εορτή	Παρασκευή 25 Μαρτίου 1988
Διακοπές Πάσχα	Από Δευτέρα 4 Απριλίου 1988
	μέχρι Παρασκευή 15 Απριλίου 1988
Πρωτομαγιά	(Κυριακή 1 Μαΐου 1988)
Φοιτητικές εκλογές	Την ημέρα των φοιτητικών εκλογών
	και την επομένη δεν θα γίνουν μαθή-
	ματα
Διάρκεια εξαμήνου:	68 ημέρες πραγματικής διδασκαλίας
Έναρξη εξετάσεων:	Τετάρτη 1 Ιουνίου 1988
Τέλος εξετάσεων:	Τρίτη 21 Ιουνίου 1988

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ**ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ:**

Από 1.9.88 έως 21.9.88

Έναρξη εξετάσεων:

Πέμπτη 1 Σεπτεμβρίου 1988

Τέλος εξετάσεων:

Τετάρτη 21 Σεπτεμβρίου 1988

8.2 Ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων

Το πρόγραμμα κάθε εξαμήνου αναγράφεται χωριστά. Αναγράφεται το διδασκόμενο μάθημα, η ένδειξη υποχρεωτικό με το (Υ) εντός παρενθέσεως και κατ' επιλογήν με το (Ε), ο διδάσκων και τα αρχικά γράμματα επωνύμων των φοιτητών, που αποτελούν το τμήμα διδασκαλίας του μαθήματος, η ώρα και η ημέρα διδασκαλίας.

Ωρολόγιο Πρόγραμμα**1ου Χειμερινού εξαμήνου του ακαδ. έτους 1987-88**

Ημέρα	Ώρες	Μάθημα
Δευτέρα	9-12	Θεμελιώδη Προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης (Ε) Παπάς (ΑΩ) Ιπποκράτους 35, 3 ^{ος} όροφος.
	9-12	Ψυχολογία της Εκπαίδευσης (Ε) Μαλικιώση-Λοΐζου (ΑΛ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος.
	12- 3	Θεωρίες Μάθησης (Υ) Κουτσοβάνου (ΑΛ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος.
Τρίτη	11- 2	Θεωρίες Μάθησης I (Υ) Κουτσοβάνου (ΜΩ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος
Τετάρτη	8-11	Ψυχολογία της Εκπαίδευσης (Ε) Μαλικιώση-Λοΐζου (ΜΩ) Ιπποκράτους 35, 3 ^{ος} όροφος
	2- 5	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αγωγής (Υ) Ρήγας (ΑΛ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος.

	5- 8	Νέα Ελληνική Φιλολογία I (Y) Παπακώστας (ΑΩ) Σβώλου (Σόλωνος 57)
Πέμπτη	2- 5	Κοινωνιολογία της Παιδείας I (E) Γώγου-Καββαδία (ΑΛ) Ιπποκράτους 35, 3 ^{ος} όροφος
	2- 5	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αγωγής (Y) Ρήγας (ΜΩ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος.
	5- 7	Εικαστική Αγωγή I (Y) Κακίση-Παναγοπούλου (ΑΛ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος
Παρασκευή	9-10	Εικαστική Αγωγή I (Y) Κακίση-Παναγοπούλου (ΑΩ) Σβώλου (Σόλωνος 57)
	10-12	Εικαστική Αγωγή I (Y) Κακίση-Παναγοπούλου (ΜΩ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος.
	12- 3	Κοινωνιολογία της Παιδείας I (E) Γώγου-Καββαδία (ΜΩ) Ιπποκράτους 35, 3 ^{ος} όροφος.

Ωρολόγιο Πρόγραμμα

2ου Εαρινού εξαμήνου του ακαδ. έτους 1987-88

Ημέρα	Ώρες	Μάθημα
Δευτέρα	8-11	Εισαγωγή στην Ψυχολογία (Y) Μαλικιώση-Λοϊζου (ΑΛ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος
	11- 2	Γνωστικές Θεωρίες Μάθησης (E) Κουτσοβάνου (ΑΛ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος
Τρίτη	8-11	Εισαγωγή στην Ψυχολογία (Y) Μαλικιώση-Λοϊζου (ΜΩ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος.

	11- 2	Γνωστικές Θεωρίες Μάθησης (Ε) Κουτσοβάνου (ΜΩ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος.
	11- 2	Σύγχρονα Ρεύματα στην Επιστήμη της Αγωγής (Ε) Ρήγας (ΑΛ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος.
Τετάρτη	2- 5	Παιδαγωγική του Σχολείου (Υ) Παπάς (ΑΩ) Σβώλου (Σόλωνος 57)
	5- 8	Εκπαιδευτικός Δημοτικισμός (Υ) Παπακώστας (ΑΩ) Σβώλου (Σόλωνος 57)
Πέμπτη	2- 5	Κοινωνιολογία της Παιδείας ΙΙ (Υ) Γώγου-Καββαδία (ΑΛ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος.
	2- 5	Σύγχρονα Ρεύματα στην Επιστήμη της Αγωγής (Ε) Ρήγας (ΜΩ) Ιπποκράτους 35, 3 ^{ος} όροφος.
	5- 7	Εικαστική Αγωγή ΙΙ (Ε) Κακίση-Παναγοπούλου (ΑΛ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος.
Παρασκευή	9-10	Εικαστική Αγωγή ΙΙ (Ε) Κακίση-Παναγοπούλου (ΑΩ) Σβώλου (Σόλωνος 57)
	10-12	Εικαστική Αγωγή ΙΙ (Ε) Κακίση-Παναγοπούλου (ΜΩ) Ιπποκράτους 33, 1 ^{ος} όροφος
	12- 3	Κοινωνιολογία της Παιδείας ΙΙ (Υ) Γώγου-Καββαδία (ΜΩ) Ιπποκράτους 33 1 ^{ος} όροφος

8.3 Πρόγραμμα εξετάσεων*

Σε όλα τα μαθήματα αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία, η ώρα, ο χώρος εξετάσεων και τα αρχικά γράμματα των επωνύμων των φοιτητών, που αποτελούν τα προσερχόμενα στις εξετάσεις τμήματα. Τυχόν αλλαγές θα κοινοποιηθούν έγκαιρα στους φοιτητές από τη Γραμματεία.

*α) Πρόγραμμα εξετάσεων χειμερινού εξαμήνου 1987-88
(Χρόνος εξετάσεων Δευτέρα 18.1.88 - Παρασκευή 5.2.88)*

Μάθημα	Ημερομηνία	Ώρα	Χώρος εξετάσεων
1. Νέα ελληνική φιλολογία (Παπακώστας)	20.1.88 (Τετάρτη)	5- 8μ.μ.	(ΑΟ) Σβάλου (Σόλωνος 57) (ΠΡ) Ιπποκρ. 35, 3 ^{ος} όρ. (ΣΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ.
2. Θεμελιώδη προβλήματα της παιδαγωγικής επιστήμης (Παπάς)	22.1.88 (Παρασκευή)	8-11 π.μ.	(ΑΛ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ. (ΜΩ) Ιπποκρ. 35, 3 ^{ος} όρ.
3. Εισαγωγή στην επιστήμη της αγωγής (Ρήγας)	27.1.88 (Τετάρτη)	5- 8μ.μ.	(ΑΟ) Σβάλου (Σόλωνος 57) (ΠΡ) Ιπποκρ. 35, 3 ^{ος} όρ. (ΣΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ.
4. Εικαστική αγωγή I (Κακίση-Παναγοπούλου)	Θα γίνει προ- φορική εξέτα- ση. Το πρό- γραμμα θα α- νακοινωθεί έγκαιρα από τη Γραμματεία		—
5. Ψυχολογία της εκπαίδευ- σης (Μαλικιώση-Λοΐζου)	1.2.88 (Δευτέρα)	8-11 π.μ.	(ΑΛ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ. (ΜΩ) Ιπποκρ. 35, 3 ^{ος} όρ.
6. Θεωρίες μάθησης I (Κουτσουβάνου)	3.2.88 (Τετάρτη)	5- 8μ.μ.	(ΑΟ) Σβάλου (Σόλωνος 57) (ΠΡ) Ιπποκρ. 35, 3 ^{ος} όρ. (ΣΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ.
7. Κοινωνιολογία της παι- δείας I (Γώγου-Καβαδία)	5.2.88 (Παρασκευή)	8-11 π.μ.	(ΑΛ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ. (ΜΩ) Ιπποκρ. 35, 3 ^{ος} όρ.

* Ο διδάσκων έχει τη δυνατότητα να εξετάσει «γραπτώς» ή «προφορικώς» τους φοιτητές. Στη δεύτερη περίπτωση θα ενημερώσει έγκαιρα τους φοιτητές για την ημερομηνία, την ώρα, το χώρο των εξετάσεων και για κάθε σχετική λεπτομέρεια μέσω της Γραμματείας του Τμήματος.

β) Πρόγραμμα εξετάσεων εαρινού εξαμήνου 1987-88
(Χρόνος εξετάσεων Τετάρτη 1.6.88 - Τρίτη 21.6.88)

Μάθημα	Ημερομηνία	Ώρα	Χώρος εξετάσεων
1. Παιδαγωγική του σχολείου (Παπάς)	1.6.88 (Τετάρτη)	5- 8μ.μ.	(ΑΟ) Σβάλου (Σόλωνος 57) (ΠΡ) Ιπποκρ. 35, 3 ^{ος} όρ. (Σ-Ω) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ.
2. Σύγχρονα ρεύματα στην επιστήμη της αγωγής (Ρήγας)	15.6.88 (Δευτέρα) 22.6.88	8-11 π.μ.	(ΑΛ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ. (ΜΩ) Ιπποκρ. 35, 3 ^{ος} όρ.
3. Εκπαιδευτικός δημοτικισμός (Παπακώστας)	17.6.88 8.6.88 (Τετάρτη) Πέτρος	5- 8μ.μ.	(ΑΟ) Σβάλου (Σόλωνος 57) (ΠΡ) Ιπποκρ. 35, 3 ^{ος} όρ. (ΣΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ.
4. Εισαγωγή στην ψυχολογία (Μαλικιώση-Λοΐζου)	10.6.88 (Παρασκευή)	8-11 π.μ.	(ΑΟ) Σβάλου (Σόλωνος 57) (ΠΡ) Ιπποκρ. 35, 3 ^{ος} όρ. (ΣΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ.
5. Γνωστικές θεωρίες μάθησης II (Κουτσουβάνου)	13.6.88 (Δευτέρα)	8-11 π.μ.	(ΑΛ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ. (ΜΩ) Ιπποκρ. 35, 3 ^{ος} όρ.
6. Κοινωνιολογία της παιδείας II (Γώγου-Καβαδιά)	6.6.88 15.6.88 (Τετάρτη) Βελισι	5- 8μ.μ.	(ΑΟ) Σβάλου (Σόλωνος 57) (ΠΡ) Ιπποκρ. 35, 3 ^{ος} όρ. (ΣΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ.
7. Εικαστική αγωγή II (Κακίση-Παναγοπούλου)	Θα γίνει προφορική εξέταση. Το πρόγραμμα θα ανακοινωθεί έγκαιρα από τη Γραμματεία	9-12	-

* Παιδαγωγική (150) 1.6.88 (Τετάρτη)
 Λογιστική (110) 6.6.88 (Δευτέρα)
 Καβαδιά (110) 10.6.88 (Πέμπτη)
 Χ^η Γάκω (60) 17.6.88 (Πέμπτη)

(65) * * Πατακρονησσός (Ευχο-ρωμ.) (15-6-88)
 * * Πατακρονησσός (Επι κβι. Απ.) (8-6-88)
 (220) Λογιστική

(Α: 110 40) 21.6.88
 (Β: 21 40)

γ) Συμπληρωματική εξέταση Σεπτεμβρίου 1988
 (Χρόνος εξετάσεων Πέμπτη 1.9.88 - Τετάρτη 21.9.88)
 γα) Μαθήματα χειμερινού εξαμήνου 1987-88

Μάθημα	Ημερομηνία	Ώρα	Χώρος εξετάσεων
1. Θεωρίες μάθησης I (Κουτσοβάνου)	7. 2.9.88 (Παρασκευή)	8-11 π.μ.	(ΑΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ. ✓
2. Θεμελιώδη προβλήματα της παιδαγωγικής επιστήμης (Πατάς)	5.9.88 (Δευτέρα)	8-11 π.μ.	(ΑΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ. ✓
3. Νέα ελληνική φιλολογία (Παπακώστας)	7.9.88 (Τετάρτη)	5- 8 μ.μ.	(ΑΩ) Σβάβλου (Σόλωνος 57) Παιδαγωγικό 33 ✓
4. Ψυχολογία της εκπαίδευ- σης (Μαλικιώση-Λοΐζου)	8.9.88 (Πέμπτη)	8-11 π.μ.	(ΑΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ. ✓
5. Εισαγωγή στην επιστήμη της αγωγής (Ρήγας)	9.9.88 (Παρασκευή)	5- 8 μ.μ.	(ΑΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ. Παιδαγωγικό 33 ✓
6. Κοινωνιολογία της παιδείας I (Γώγου-Καββαδία)	12.9.88 (Δευτέρα)	8-11 π.μ. 9-12	(ΑΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ. Παιδαγωγικό 33 ✓
7. Εικαστική αγωγή I (Κακίση-Παναγοπούλου)	23/9/88 Θα γίνει προ- φορική εξέτα- ση. Το πρό- γραμμα θα α- νακοινωθεί έγκαιρα από τη Γραμματεία	8-11 π.μ. 11-2	Παιδαγωγικό 33 ✓

γβ) Μαθήματα εαρινού εξαμήνου 1987-88

Μάθημα	Ημερομηνία	Ώρα	Χώρος εξετάσεων
1. Εισαγωγή στην ψυχολογία (Μαλικιώση-Λοϊζου)	14.9.88 (Τετάρτη)	8-11 π.μ. 11-2	(ΑΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ. Προβλεπόμενη Κ.Ε.Β.Α.Σ.
2. Παιδαγωγική του σχολείου (Παπάς)	15.9.88 (Πέμπτη)	8-11 π.μ.	(ΑΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ.
3. Εκπαιδευτικός δημοτικισμός (Παπακώστας)	16.9.88 (Παρασκευή)	8-11 π.μ.	(ΑΩ) Σβώλου (Σόλωνος 57) Παρασκευή
4. Σύγχρονα ρεύματα στην επιστήμη της αγωγής (Ρήγας)	19.9.88 (Δευτέρα)	8-11 π.μ.	(ΑΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ. ✓
5. Κοινωνιολογία της παιδείας II (Γώγου-Καβαδία)	20.9.88 (Τρίτη)	8-11 π.μ.	(ΑΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ. ✓
6. Εικαστική αγωγή II (Κακίση-Παναγοπούλου)	2.11/9/88 Θα γίνει προφορική εξέταση. Το πρόγραμμα θα ανακοινωθεί έγκαιρα από τη Γραμματεία	5-8	219. / 1510 υπ. 33 1 ^{ος} όρ. ✓
7. Γνωστικές θεωρίες II (Κουτσουβάνου)	20.9.88 (Τρίτη)	5- 8 μ.μ.	(ΑΩ) Ιπποκρ. 33, 1 ^{ος} όρ. ✓

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Οι φοιτητές έχουν πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, τους παρέχονται υποτροφίες, άτοκα δάνεια και οικονομικές ενισχύσεις, διευκολύνσεις στη σίτιση, μειωμένο (φοιτητικό) εισιτήριο, τα αναγκαία μέσα για την πολιτιστική τους καλλιέργεια και ψυχαγωγία και ειδική άδεια στους εργαζόμενους για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις. Δεν καταβάλλουν δίδακτρα και άλλα τέλη και τους χορηγούνται επίσης δωρεάν τα βιβλία και άλλα βοηθήματα που είναι απαραίτητα για τη συμπλήρωση του διδακτικού έργου.

